

Održana konferencija "Budućnost informacija u Srbiji"

Fondacija za otvoreno društvo Srbija i Partneri Srbija održali su dvodnevnu konferenciju "Budućnost informacija u Srbiji" 23. i 24. septembra 2019. godine koja je okupila **preko 200 učesnika** iz javnog i privatnog sektora, kao i organizacija civilnog društva, predstavnika medija i akademske zajednice.

Tokom dva dana domaći i strani eksperti podelili su svoja iskustva i stavove na temu perspektiva i izazova u oblasti zaštite podataka o ličnosti i prava na pristup informacijama od javnog značaja.

Prvi dan koji je bio posvećen primeni Zakona o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja, i započet je razgovorom o stanju u oblasti pristupa informacijama. Uvodni panel otvorio je dr Đorđe Krivokapić, uz učešće Ivane Antić, pomoćnice ministra, Ministarstva državne uprave i lokalne samouprave, Stanojle Mandić iz službe Poverenika za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti i Milana Antonijevića, direktora Fondacije za otvoreno društvo, Srbija, koji su izneli svoje viđenje trenutnog stanja u ovoj oblasti.

Drugi panel moderirala je Ana Toskić Cvetinović, izvršna direktorka Partnera Srbija. Ovom prilikom predstavljena su iskustva i problemi u primeni Zakona o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja. U panelu su učestvovali Nemanja Nenadić iz Transparentnosti Srbija, Jelena Pejić iz Beogradskog centra za bezbednosnu politiku, Milan Filipović iz Komiteta pravnik za ljudska prava - YUCOM i Slavoljupka Pavlović iz službe Poverenika. Ovaj panel iskorišćen je i za predstavljanje nalaza istraživanja iz oblasti slobodnog pristupa informacijama od javnog značaja, organizacija civilnog društva koje su učestvovala u panelu.

Neki od uočenih problema u primeni Zakonu su:

- Najveći broj žalbi Povereniku i dalje se izjavljuje zbog ćutanja uprave.
- Oko 40% preduzeća koja su u vlasništvu države, pokrajine i gradova a čije se izuzimanje iz opsega Zakona predlaže, uopšte ne odgovara na upućene zahteve. Argumenti javnih preduzeća za nedostavljanje informacija najčešće su da se na preduzeće u javnoj svojini "ne odnosi zakon", jer ne dobijaju subvencije, da informacije predstavljaju tajnu "zbog bezbednosti države", da se za dobijanje informacija treba obratiti Vladi, kao osnivaču preduzeća.
- U proseku ¼ prekršajnih postupaka koji se vode zbog kršenja Zakona, obustavi se zbog zastarevanja.
- Zaštitnik građana treba da sprovedi kontrolu nad radom Upravnog inspektorata kao nadzornog organa u oblasti pristupa informacijama od javnog značaja i utvrdi u kojoj meri su zastupljeni slučajevi povrede prava građana uzrokovane nečinjenjem ovog organa.
- Oko dve trećine građana smatra da bi informacije o funkcionerima na čelu bezbednosnih institucija trebalo da budu dostupne. Međutim, čak 64% građana nema poverenja u informacije koje ovi funkcioneri iznose o sebi (o imovini, prihodima, obrazovanju, prethodnom radnom iskustvu).

Posle ručka usledila je diskusija o odbrani prava na slobodan pristup informacijama koju je moderirao Miodrag Milosavljević, programski direktor Fondacije za otvoreno društvo, Srbija.

U okviru panela učestvovao je Toby Mendel, direktor Centra za pravo i demokratiju iz Kanade, Ivan Kovačević ispred Ministarstva državne uprave i lokalne samouprave, Vladana Jaraković (CRTA), Uroš Mišljenović (Partneri Srbija) i David Diaz-Jogeix (Organizacija Article 19). Predstavnik Ministarstva predstavio je planove u vezi izmenama i dopunama Zakona o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja, **i najavio da društva kapitala ipak neće biti uzuzeta iz kruga obveznika Zakona.** Toby Mendel predstavio je kako je ovo pravo regulisano u Kanadi i izrazio želju da se Srbija ponovo nađe u samom vrhu država po kvalitetu Zakona o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja.

Drugi dan konferencije bio je posvećen zaštiti podataka o ličnosti, a tema uvodnog panela šta možemo naučiti iz iskustava zemalja EU u primeni Opšte uredbe o zaštiti podataka Evropske unije (GDPR). U panelu su učestvovali Zlatko Petrović iz službe Poverenika, Diego Naranjo, iz European digital rights (EDRi) i Teresa Quintel sa Luksemburškog univerziteta, a panel je moderirao dr Đorđe Krivokapić.

U okviru drugog panela predstavljeni su mehanizmi zaštite prava na privatnost i zaštitu podataka o ličnosti. Diskusiju je moderirala Ana Toskić Cvetinović, a učesnici su predstavili potencijalne izazove za primenu mehanizama sudske zaštite koje predviđa novi Zakon o zaštiti podataka o ličnosti. Vuk Cucić, docent na Pravnom fakultetu Univerziteta u Beogradu u svom izlaganju naglasio je problem mogućnosti paralelnog vođenja više sudskih/ upravnih postupaka povodom iste povrede prava, dok je sudija Nikola Kitarović ispred Društva sudija, ukazao na praksu Upravnog suda u ovoj materiji i potencijalne probleme iz perspektive Upravnog suda. U debati je učestvovao i Miloš Stojković, advokat, koji je izneo svoje stavove i potencijalne probleme vezane za postupak naknade štete u slučajevima povrede Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, dok je Antonio Cluny predstavnik Evropskog udruženja tužilaca i sudija (MEDEL) predstavio na koji način je regulisana sudska zaštita podataka o ličnosti u Evropskoj uniji.

Posle pauze za ručak, usledile su dve paralelne sesije o usklađivanju poslovanja sa novim Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti, u privatnom i javnom sektoru. U fokusu su bili transparentnost obrade, minimizacija podataka, šta su nadležnosti Lica za zaštitu podataka o ličnosti, tehničke i kadrovske mere za usklađivanje sa Zakonom, pravni osnov za obradu podataka, kako obezbediti zakonitost za obradu podataka u digitalnom okruženju itd.

Konferencija je zatvorena radionicom za aktiviste *Kako da nadziremo video nadzor?* U radnici su učestvovali predstavnici civilnog sektora zajedno sa stranim kolegama. U fokusu radionice je bilo pitanje video nadzora u Beogradu, čije postavljanje je proteklih meseci najavljivano.